

Sådan printer du optimalt

Tips & tricks til professionel ark & rulle inkjet print

Af Per Buchmann

Inkjet print er enkelt, sikkert og prisattraktivt

Med Canon og Epson foto inkjet printere, printer du billeder i en fantastisk kvalitet, med fuld kontrol over farver og kontrast, samt med en holdbarhed, der overgår fotolaboratoriernes analoge billede teknik*.

Men, der er selvfølgelig nogle 'færdselsregler' der skal overholdes, for at succesen kommer i hus. Overholdes reglerne, er det i dag enkelt, sikkert og prisattraktivt at printe selv. Blækomkostningen for et sort A3 print, er for Canon og Epson printere cirka otte kroner.

Hvad er en foto inkjet printer ?

Inkjet printere er ikke 'bare' inkjet printere. Canon og Epson tilbyder en bred vifte af printere – optimeret forskellige output. Skal du have en seriøs foto-inkjet-printer, koster de fra kr. 5.000,00 i A3+ format, eksempelvis Canon Pro 9500 og Epson Stylus Photo 2880R, til lidt over kr. 100.000,00 for Epson's 64" (162 cm.) rulleprinter.

Canon iPF 5100/6100/8100 samt Epson's Stylus Pro 3800/4880/7880/9880/11880/7900/9900, er professionelle foto-inkjet-printere, til A2 format og større, der leverer et top professionelt output i sort/hvid, farve og Duotone.

Hvad er ICC profiler ?

Alle printmedier har deres egen 'identitet', der bestemmer gengivelse af farve, kontrast etc. 'Identiteten' bestemmes via en ICC print-medie-profil der samarbejder med billede filens farveprofil, typisk Adobe RGB. Profilerne taler sammen, oversætter RGB billedet fra printprogrammet (Photoshop, Lightroom, Aperture etc.) til printerens CMYK farver.

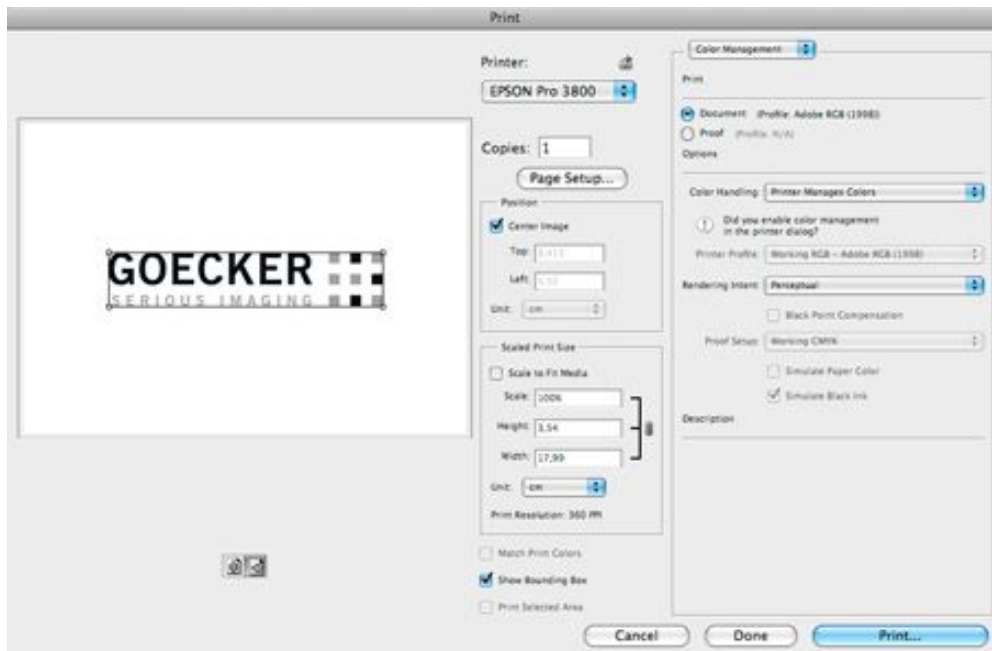
Når din monitor er kalibreret, og det er den vel (!?!), betyder det, at billedet du har på monitoren, svarer til print – med forbehold for at nogle farver og dynamik områder ikke gengives på alle printmedier, og, i nogle tilfælde, printerens reducerede CMYK omfang i forhold til RGB billedet store farvetone og dynamik område.

Føromtalte Canon og Epson printere har ti til tolv forskellige farve- og gråtone patroner, der giver ekstra dynamikområde samt farvetone nuancer, der optimerer mulighederne for tilretning af billede fil til output medie.

Print med 'originale' printmedier

Printer du med producentens egne medier, Canon medier til Canon printere, Epson medier til Epson printere, installeres optimerede ICC printmedie profiler samtidig installering af printerdriver.

Når du i Photoshop vælger printer (hvis du har flere printere), 'sorterer' computeren printerindstillinger, og viser kun hvad der er aktuelt for den aktive printer. I de efterfølgende screendump fra Mac, har jeg valgt Epson Pro 3800 – og dermed, er det kun indstillinger for denne printer der vises på skærmen.

I Photoshop printvindue vælges under 'Color Handling' – 'Printer Manages Colors' og 'Rendering Intent' er 'Perceptual'. Indstillinger er ens for Canon og Epson print.

Tryk print hvorefter Mac's standard printvindue kommer, med indstilling for den (i dette tilfælde) valgte Epson Pro 3800 printer.

Screendump viser indstillings eksempel for print på Matte og Glossy medie.

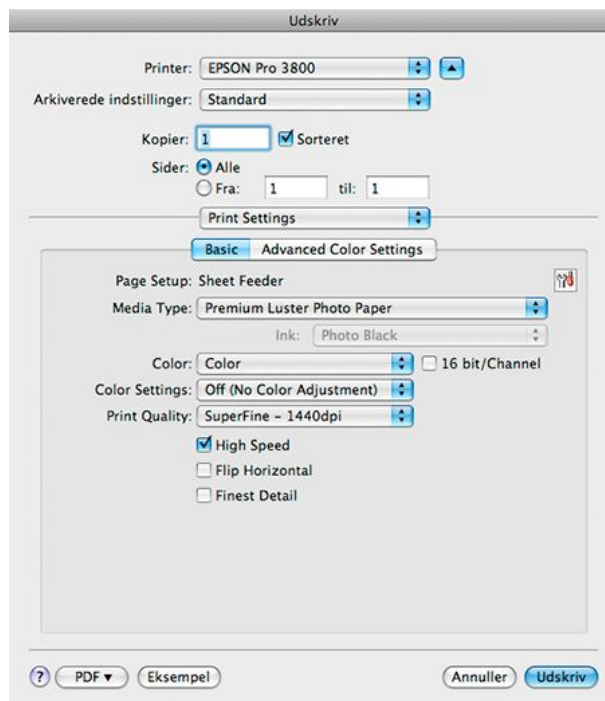
Når du printer på printer producentens medier, vælges 'Media Type' tilsvarende print mediet, og 'Color Settings' er billede filens farverum – Adobe RGB.

Print med individuelle ICC profiler

Print på printmedier fra Hahnemühle og Ilford Gold Fibre Silk, betyder at du skal printe med printmedie producentens optimerede ICC profiler, for at opnå et korrekt og optimalt resultat.

I 'Color Handling' vælges 'Photoshop Manages Colors'. I 'Printer Profiles' vælges printmediets profil. Tryk print. ICC profiler downloades fra producent download sites – læs efterfølgende.

I 'Media Type' vælges indstilling oplyst fra printmedie producenten, samt i 'Color Settings' OFF – No Color Management.

Dpi opløsning i printer og billede fil

I illustrationerne har jeg, bevidst, valgt den næstbedste opløsning på Epson's Pro 3800 printer, 1440 dpi samt 'High Speed'. Hvorfor det ?

Selvfølgelig er bedste printer opløsning på 2880 dpi bedst, men sjældent er forskellen til at se. Den lavere printer dpi opløsning giver også en kortere printtid, hvilket ikke er uvæsentligt ved produktion. Tilsvarende printer jeg med Canon printer i næstbedste opløsning på 1200 dpi, og opnår et fornemt resultat. Det vigtigste er – uanset printer valg – at du har en god og korrekt optimeret fil, med en dpi opløsning der matcher printeren !

Print på high-end kvalitets medier fra Canon, Epson, Hahnemühle og Ilford, hvor du ønsker optimale toneforløb, detaljerigdom og optimal skarphed, anbefales til Canon printere 300 dpi eller 150 dpi billede filer. Tilsvarende i Epson er 360 dpi og 180 dpi.

Det er ingenlunde min hensigt at gøre nogle læsere kede af det, men konstaterer, at jo bedre kamera, objektiv og workflow du har, des færre dpi er nødvendigt til optimalt output. Canon's kamera 1Ds mark III og digi-back kameraer fra Hasselblad og Phase One, har så meget kvalitets overskud, at output billede filens dpi forskel fra 150 til 300 i Canon eller 180 til 360 i Epson, ikke er afgørende for en oplevelsesrig billede vurdering, og kvalitets print i meget store størrelser.

Banner print på medier med struktureret overflade som 'Textile Media', kræver ikke stor billede fil opløsning. Til Canon anbefales 75 dpi og Epson 90 dpi. Til rigtigt store banner print har jeg med succes printet 45 dpi billede fil på Epson. Tilsvarende reducerer jeg printerens opløsning, der giver kort printtid, samt, selv på korte betragtnings afstande, et flot resultat.

Øvelse gør mester

En god gammel talemåde er øvelse gør mester. Det gælder i høj grad i print verdenen. Men, når du øver dig, behøver du ikke printe store ark og bannere for se at se dine succeser eller øh-bøh'er. Når jeg øver mig, printer jeg strimler, tilsvarende gamle dage i mørkekammeret, hvor vi lavede prøve strimler, før vi eksponerede et stort ark foto papir.

Print med selv fremstillede ICC profiler

For år tilbage var det normalt og rigtigt, at købe individuelt fremstillede ICC printmedie profiler. I dag kalibreres Canon's og Epson's foto printere individuelt fra fabrikken, printmedie producenterne har optimeret deres knowhow og produktions metoder. Derfor er det ikke nødvendigt med individuelt fremstillede ICC profiler. Downloadede ICC print profiler fra print medie producenternes websites er gode.

Ønsker du af andre grunde en individuelt optimeret ICC profil til dit printer setup, kan den købes hos Goecker's Søren.

Om denne artikel

Illustrationer til artiklen er fra Mac computer og Epson Pro 3800 printer. Havde jeg valgt en anden Epson eller Canon printer, vil vinduerne se lidt anderledes ud – optimeret valgt printer. Men, indstillinger er tilsvarende for alle foto-inkjet-printere.

Print på Windows platform

Arbejdsrytmen på Windows XP/XP Professional platform, er tilsvarende Mac platform – hvad angår ord og terminologier, hvorfor Windows brugere 'blot' skal finde de tilsvarende indstillinger, artiklen omtaler.

Vi er orienteret om at Windows Vista Color Management anvendes på en anden måde, og henviser til Windows Vista manual herom.

Efterfølgende artikel – Printer Color management fra a-z

Jeg arbejder på en artikel der fra a til z, sætter kronologi og ord på hvorfor en god monitor, monitor kalibrering, optimal RAW konvertering, printmedie valg etc. er så vigtig, for at udnytte kvaliteten i dit samlede produktions setup.

Her finder du ICC-profiler

Hahnemühle: www.hahnemuehle.com > Creative & Informative > Downloads

Ilford: www.ilford.com > Support > Printer Profiles

Sådan installerer du ICC-profiler

Windows:

1. Dobbeltklik på den downloadede Zip-fil, og træk indholdet ud på eksempelvis skrivebordet.
2. Højreklik på ICC-profilen, og vælg "Installer profil".
3. Genstart Photoshop, hvis programmet var åbent under installationen.

Mac OS X:

1. Dobbeltklik på den downloadede Zip-fil.
2. Flyt ICC-profilen til følgende placering:
HD > Bruger > (Brugernavn) > Bibliotek > ColorSync > Profiles
3. Genstart Photoshop, hvis programmet var åbent under installationen.

Husk !

Som tidligere omtalt - det er vigtigt, din printers printmedie indstillinger er korrekte.

Når du printer på Hahnemühle papir, er de korrekte indstillinger i den PDF der medfølger ICC print profilen.

Når du printer på Ilford's papir, er de korrekte indstillinger på:
www.ilford.com > Support > Printer Settings

God arbejdslyst

* Med udvalgte print medier

Priser excl. moms
Goecker - Per Buchmann
December 2008.